

GRAU DE CRIMINOLOGIA

LA INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA A CRIMINOLOGIA

CURS 2009-2010

ÍNDEX

1. DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA	3
2. EQUIP DOCENT	4
3. CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA	5
4. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA	7
5. COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENTATGE	
DE L'ASSIGNATURA	7
6. CONTINGUT DE L'ASSIGNATURA	9
7. ACTIVITATS FORMATIVES I METODOLOGIA	11
8. SISTEMA D'AVUACIÓ	12
9. BIBLIOGRAFIA	13
10. CRONOGRAMA	14

1. DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA.

Nom de l'assignatura	La investigació científica a Criminologia.
Codi	
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	2009-2010. Primer Quadrimestre.
Torn o Grup	Matí.
Horari	Dilluns 11:30 a 13:00 (Seminari) Dimecres 9:30 a 11:00 (Teoria)
Lloc on s'imparteix	
Llengües	Català (Textos també en Castellà i Anglès)
<i>Responsable de l'assignatura</i>	
Nom i Cognoms	Joel Martí
Correu electrònic	Joel.Marti@uab.cat
Departament	Sociologia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona

2. EQUIP DOCENT

Nom	Joel Martí
Correu electrònic	Joel.Marti@uab.cat
Departament	Sociologia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Nom i Cognoms	
Correu electrònic	
Departament	Sociologia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona

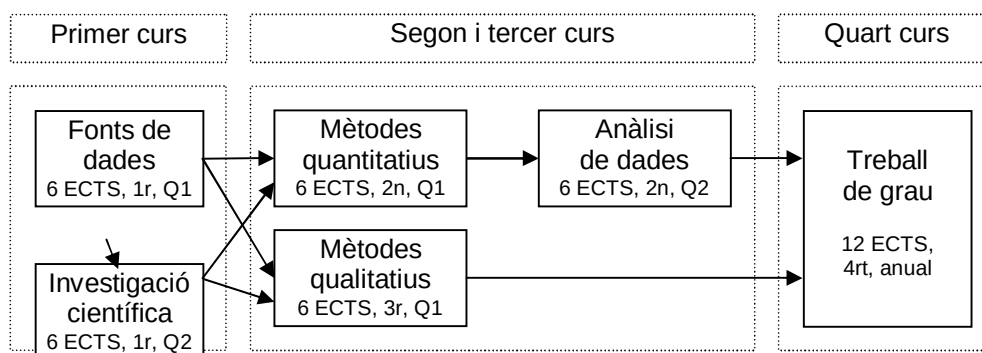
3. CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

La Criminologia, en tant que disciplina científica, té com a objectiu generar coneixement sistemàtic i rigorós sobre els fenòmens i processos socials que estudia. En el marc del Grau de Criminologia, la matèria de *Mètodes d'Investigació* forma en l'aprenentatge de les estratègies i instruments de recerca que permeten produir empíricament aquest coneixement.

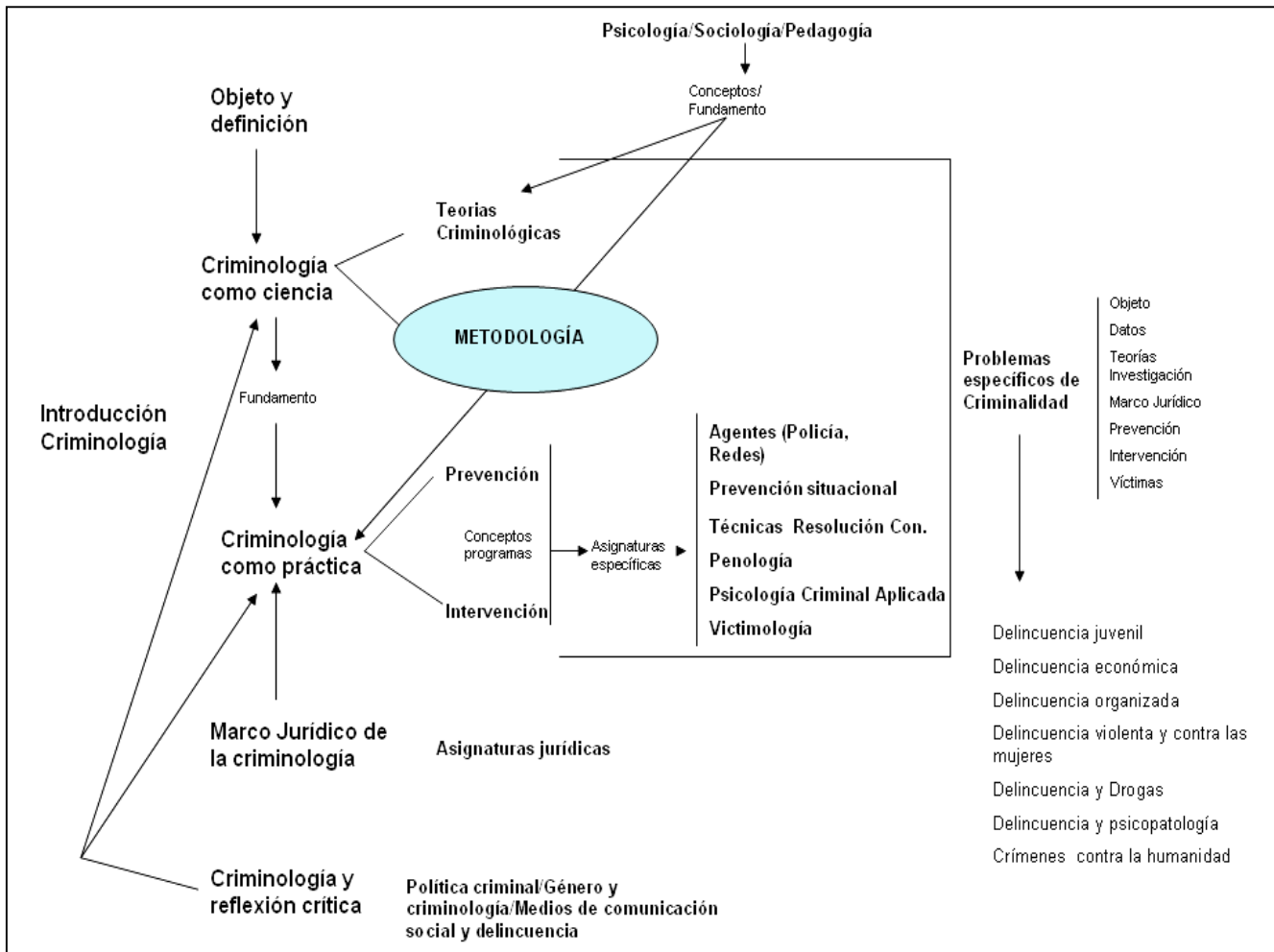
L'itinerari de la matèria de *Mètodes d'Investigació* s'inicia a primer curs on, d'una banda, s'introdueix l'ús de fonts documentals i secundàries en criminologia (*Fonts de dades*) i, de l'altra, es presenten els fonaments metodològics de la investigació científica, aprofundint-se en el plantejament i disseny de la recerca criminològica (*Investigació científica*).

A segon i tercer curs s'imparteixen tres assignatures que tracten, més específicament, el procés d'obtenció i anàlisi de dades quantitatives (*Mètodes quantitius* i *Anàlisi de dades*) i qualitatives (*Mètodes qualitius*).

Finalment, a quart curs, es realitza el *Treball de grau*, una matèria amb entitat pròpia on l'estudiant integra els coneixements metodològics i substantius adquirits al llarg de la titulació, mitjançant la realització d'un projecte de recerca.

En el marc d'aquest itinerari, l'assignatura *La investigació científica a Criminologia* representa una introducció als fonaments metodològics i al procés de recerca que tindrà continuïtat en els cursos posteriors.

4. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA.

El Grau de Criminologia planteja, en els seus objectius generals, que el graduat/da d'aquesta titulació serà capaç d'utilitzar els mètodes i tècniques de recerca propis de l'anàlisi criminològica per a analitzar les dades i experiències de conflicte i de criminalitat i de control existents en un determinat context social.

En aquest marc, l'assignatura té com a objectius formatius:

1. Comprendre els conceptes metodològics propis de la investigació social i la dinàmica del procés de recerca.
2. Saber aplicar aquests conceptes al disseny d'una recerca criminològica.
3. Conèixer les principals tècniques d'observació en investigació social i la seva aplicació en criminologia.

5. COMPETÈNCIES I RESULTATS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA.

Competències de la Matèria
CE2. Accedir i interpretar les fonts de dades sobre criminalitat.
CE3. Utilitzar els mètodes d'investigació en ciències socials per diagnosticar problemes de criminalitat.
CE29. Exposar i argumentar amb claredat l'anàlisi realitzada sobre un problema de conflicte o de criminalitat.
CT1. Treballar de manera autònoma.
CT2. Treballar en equip.
CT3. Anàlisi i síntesi.
CT4. Redactar un treball acadèmic.
CT5. Expressar [de forma oral] correctament els objectius i resultats d'un treball.

Competències Específiques	Resultats de l'aprenentatge
CE3. Utilitzar els mètodes d'investigació en ciències socials per diagnosticar problemes de criminalitat.	1. Aplicar els conceptes propis del llenguatge metodològic en ciències socials a la comprensió de la recerca criminològica. 2. Formular correctament preguntes d'investigació. 3. Expressar formalment un plantejament teòric en un model d'anàlisi i hipòtesis de recerca. 4. Delimitar els aspectes generals d'un disseny de recerca: camp d'anàlisi, estratègia metodològica i disseny de les tècniques d'observació pertinents.
CE29. Exposar i argumentar amb claredat enfront un públic especialitzat i no especialitzat l'anàlisi realitzada sobre un problema de conflicte o de criminalitat.	1. Construir un objecte d'estudi criminològic des de la revisió i discussió de les diferents perspectives teòriques existents. 2. Argumentar la pertinència d'una determinada posició teòrica per estudiar un fenomen.

Competències Transversals	Resultats de l'aprenentatge
CE3. Utilitzar els mètodes d'investigació en ciències socials per diagnosticar problemes de criminalitat.	1. Aplicar els conceptes propis del llenguatge metodològic en ciències socials a la comprensió de la recerca criminològica. 2. Formular correctament preguntes d'investigació. 3. Expressar formalment un plantejament teòric en un model d'anàlisi i hipòtesis de recerca. 4. Delimitar els aspectes generals d'un disseny de recerca: camp d'anàlisi, estratègia metodològica i disseny de les tècniques d'observació pertinents.

CE29. Exposar i argumentar amb claredat enfront un públic especialitzat i no especialitzat l'anàlisi realitzada sobre un problema de conflicte o de criminalitat.	1. Construir un objecte d'estudi criminològic des de la revisió i discussió de les diferents perspectives teòriques existents. 2. Argumentar la pertinència d'una determinada posició teòrica per estudiar un fenomen.
--	---

6. CONTINGUTS DE L'ASSIGNATURA.

La matèria del programa s'estructura en tres parts. La primera part és teòrica i introdueix conceptualment la problemàtica de la investigació en ciències socials –i en criminologia en particular–, plantejant la complexitat que suposa tot procés de recerca. La segona part aborda el disseny de la investigació, des de la construcció teòrica fins al disseny d'anàlisi. A la tercera part s'introdueix una panoràmica de les principals tècniques d'observació i el seu disseny.

PART I. INTRODUCCIÓ A LA INVESTIGACIÓ SOCIAL EN CRIMINOLOGIA

1. Introducció general

- Coneixement comú i coneixement científic. Característiques del coneixement científic.
- Investigació, investigació social i investigació criminològica.
- Investigació bàsica i investigació aplicada.
- Metodologia, mètode i tècniques.

2. Fonaments metodològics de la investigació en ciències socials

- Paradigmes d'investigació social.
- La investigació social com a procés. Elements: teories, conceptes, hipòtesis, models, disseny, dades i realitat social. Dinàmiques deductives, inductives i retroductives.
- Etapes i fases del procés d'investigació.
- Mètodes quantitatius i qualitatius.
- La investigació com a pràctica social: l'ètica a la recerca.

3. Exemples de recerca criminològica des d'un punt de vista metodològic.

PART II. EL DISSENY DE LA INVESTIGACIÓ SOCIAL

4. De la pregunta inicial al model d'anàlisi

- Formulació de la pregunta inicial, exploració i construcció del marc teòric.
- Les hipòtesis. Tipus d'hipòtesis i estructuració del model d'anàlisi.
- Conceptualització i operativització.

5. El disseny d'anàlisi

- Delimitació del camp d'anàlisi. Concepte de mostreig estadístic i intencional.
- Dissenys d'investigació segons el grau d'experimentalitat.
- Panoràmica de les tècniques d'observació. La integració metodològica.
- Altres decisions de disseny. Tècniques d'anàlisi. Planificació del procés i dels recursos.
- Projecte de recerca.

PART III. TÈCNIQUES D'OBSERVACIÓ

6. L'enquesta per qüestionari

- Definició i trets característics de la investigació per enquesta.
- Tipus d'enquestes.
- Processos operatius: qüestionari i treball de camp.
- Avantatges i limitacions.

7. Tècniques conversacionals: entrevistes i grups de discussió

- Característiques generals.
- Tipus d'entrevistes.
- Processos operatius: guió i treball de camp.
- Avantatges i limitacions.

8. Observació directa

- Característiques generals i eixos classificatoris.
- Tipus i formes d'observació. Observació externa i observació participant.
- Processos operatius: protocol i treball de camp.
- Avantatges i limitacions.
- De l'observació participant a la investigació participativa: breu introducció a la recerca-acció.

7. ACTIVITATS FORMATIVES I METODOLOGIA.

El treball requerit a l'alumne/a per a l'adequat aprenentatge dels continguts tractats a l'assignatura i l'assoliment de les competències plantejades, es fonamentarà en les següents **activitats realitzades amb acompanyament del professor**:

1. D'una banda, una part de les sessions a classe són de tipus magistral, destinades a presentar els principals conceptes i continguts de l'assignatura.
2. Després de presentar cada contingut fonamental de la matèria, les sessions contempnen tallers de pràctiques, alguns d'ells vinculats al projecte de recerca, i altres exercicis realitzats i presentats a l'aula. L'aprenentatge derivat dels projectes de pràctiques s'aplica, d'altra banda, al projecte de recerca que l'alumnat ha de realitzar.

Aquestes activitats es completen amb el **treball fora d'aula**, en el qual es projecta l'aprenentatge realitzat a classe i que es concreta de la següent manera:

1. La realització de lectures bàsiques que, juntament amb dossiers disponibles al Campus Virtual de l'assignatura, acompanyaran els continguts treballats a l'aula. Aquestes lectures, juntament amb la docència impartida a classe, serviran (1) per al seguiment de l'activitat presencial, (2) per a la preparació d'una prova individual que es realitzarà a l'aula, i (3) per a la realització del projecte de recerca.
2. La realització d'un projecte de recerca en grup orientat a aplicar els conceptes de l'assignatura a la investigació criminològica, i que serà supervisat tant en activitats específiques a l'aula, com també mitjançant la correcció i revisió dels lliuraments.

Plantilla de l'assignatura, segons tipus d'activitat

ACTIVITATS	HORES(ECTS)	METODOLOGIA	COMPETENCIES
<i>Presencials</i>			
Teoria	22 (0,9)	Classe magistral	CE3
Pràctiques	18 (0,7)	Aprenentatge cooperatiu	CE3, CT2, CT3
Avaluacions	3 (0,1)	Prova individual	CE3, CT3
<i>Supervisades</i>			
Preparació i realització de treball de grup (projecte de recerca)	72 (2,9)	Cerca i lectura de material, discussió i treball en grup, redacció.	CE3, CE29, CT2, CT3, CT4
Preparació prova	35 (1,4)	Lectura, comprensió i síntesi de materials	CE3, CT3

8. SISTEMA D'AVALUACIÓ.

1. Model d'avaluació.

Aquesta assignatura implica una participació activa de l'alumne/a i contempla l'assistència regular a classe, l'única manera de vincular el treball pràctic amb l'explicació teòrica i de fer un seguiment de l'aprenentatge de l'alumnat. L'avaluació és continuada amb l'objectiu que alumnat i professorat conegui el grau d'assoliment de competències per tal d'orientar el seu procés formatiu.

2. Ponderació de les activitats.

<i>Activitat</i>	<i>Valor</i>
Prova individual corresponent a la Part I del programa	30%
Treball de grup. Primer lliurament.	30%
Realització de la primera part d'un projecte de recerca criminològica on es plantegin uns objectius d'investigació, un marc teòric, un model d'anàlisi i un sistema d'hipòtesis.	
Treball de grup. Segon lliurament.	30%
Realització de la segona part d'un projecte de recerca criminològica on es proposi un disseny metodològic pertinent a les hipòtesis plantejades.	
Participació als tallers de pràctiques.	10%

3. Condicions per ser avaluat, requisits per aprovar l'assignatura i recuperacions.

Per a accedir al còmput de la nota final es requereix una assistència del **80%**, tenir aprovades les dues parts del treball i la prova individual. Per això, es contempla que les activitats no superades puguin ser recuperades una vegada en el marc de la convocatòria; en aquests casos, la nota màxima de la part revisada no superarà el 7.

9. BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB.

a) Per al conjunt de l'assignatura:

MARTÍ, J.; LÓPEZ ROLDÁN, P. (2009). *La investigació científica a criminologia: dossier de classe*. Material no publicat, disponible al Campus Virtual.

b) Lectures específiques Part I:

CORBETTA, P. (2003). *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: McGraw-Hill, pàgs. 3-68 (la resta del llibre és material de consulta puntual).

BOTTOMS, A. (2007). "The relationship between theory and empirical observations in criminology". A: R. King i E. Wincup (eds.), *Doing research on crime and justice*. Oxford: Oxford University Press, pàgs. 75-116 (capítol de lectura obligatòria a l'assignatura *Introducció a la criminologia*). Material disponible al Campus Virtual.

c) Lectura específica Part II:

QUIVY, R.; VAN CAMPENHOUDT, L. (1997). *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder, pàgs. 11-201 (la resta del llibre és material de consulta puntual).

Als materials disponibles al Campus Virtual es trobarà bibliografia complementària de les diferents parts del programa.

10. CRONOGRAMA.

Setmana	Dilluns (Seminari)	Dimecres (Teoria)	Activitat fora d'aula (*)	Lliuraments i notes
15/2	Presentació de l'assignatura	T1 Introducció general	Lectures	
22/2	T1 Introducció general	T2 Paradigmes	Lectures, preparació prova	
1/3	Pràctica: Paradigmes	T2 Elements i dinàmiques del procés de recerca	Lectures, preparació prova	
8/3	Pràctica: Elements i dinàmiques del procés de recerca	T2 Mètodes quantitatius i qualitatius	Lectures, preparació prova	
15/3	Pràctica: Mètodes quantitatius i qualitatius	T3. Conferència: la recerca aplicada al CEJFE (data a confirmar)	Lectures, preparació prova	
22/3	Pràctica: l'ètica a la recerca	[Prova Individual Part I]	Lectures, preparació prova	24/3: Prova individual
29/3	- Festiu -	- Festiu -	-	
5/4	- Festiu -	T4 Pregunta inicial, exploració, marc teòric	TG1: Constitució grups / pregunta inicial, exploració	7/4 Notes prova individual
12/4	Pràctica: Plantejament de recerca	T4 Hipòtesis i model d'anàlisi	TG1: Marc teòric, model- hipòtesis	
19/4	Pràctica: Model i operativització	T5 Disseny d'anàlisi	TG1: Model- hipòtesis, operativització	
26/4	Pràctica: Disseny d'anàlisi (1)	T5 Disseny d'anàlisi	TG2: Disseny d'anàlisi	26/4 Entrega TG1
3/5	Pràctica: Disseny d'anàlisi (2)	T6 Enquesta	TG2: Disseny d'anàlisi	

10/5	<i>Pràctica: Qüestionaris</i>	T7 Entrevistes	<i>TG2: Disseny d'anàlisi</i>	<i>10/5 Notes TG1</i>
17/5	<i>Pràctica: Entrevistes</i>	T8 Observació experimental	<i>TG2: Disseny d'anàlisi</i>	
24/5	- Festiu -	T8 Observació etnogràfica	<i>TG2: Disseny d'anàlisi</i>	
31/5	Tutoria col·lectiva treballs	Tutoria col·lectiva treballs	<i>TG2: Disseny de les tècniques d'observ.</i>	
7/6	- Sense classe -	- Sense classe -	<i>TG2: Disseny de les tècniques d'observ.</i>	
14/6	- Sense classe -	- Sense classe -	<i>TG2: Redacció final</i>	
21/6	- Sense classe -	- Sense classe -	<i>Preparació prova</i>	<i>21/6 Entrega TG2 i revisió TG1</i>
28/6	- Sense classe -	[Recuperació Prova Individual Part I]	<i>Preparació prova / revisió treballs</i>	<i>28/6 Notes TG1 i TG2</i>
5/7	- Sense classe -	- Sense classe -	<i>Revisió treballs</i>	<i>5/7 Entrega revisió TG2</i>
12/7	- Sense classe -	- Sense classe -	-	<i>12/7 Notes finals</i>

(*) Dedicació aproximada a l'assignatura fora d'aula: 5 hores/setmana durant període de classes, 8 hores/setmana en període sense classes.